

Dr Robert Vannoy , Historia Starego Testamentu, Wykład 29

© 2011, dr Robert Vannoy i Ted Hildebrandt

Daty Józefa i Egipt

Instrukcje kursu

Ten kurs składa się z dwóch części, więc po prostu zacznijmy od miejsca, w którym zakończyliśmy kurs i kontynuujemy. Jak zauważycie, w harmonogramie zadań zastosuję tę samą procedurę, którą wykonaliśmy w zeszłym kwartale; to znaczy, że istnieją zadania do czytania z terminem oddania w piątek każdego tygodnia. Istnieje możliwość przeprowadzenia quizu na temat tego materiału w każdy piątek. Książki te to Schultz, Finegan i jeszcze jedna książka na piątek, 15 kwietnia: Edwin R. Thiele, *A Chronology of the Hebrew Kings* (Zondervan, 1977).

Thiele napisał obszerny tom zatytułowany *Tajemnicze liczby królów hebrajskich* , w którym przeanalizował chronologiczną kwestię synchronizacji długości panowania królów północy i królów południa. Od dawna uznawano to za problem chronologii biblijnej – sposób ich synchronizacji. Ponieważ jeśli po prostu weźmiesz Księgę Królów i zaczniesz je dodawać, wkrótce przestaną być wyrównane. Taki a taki panował tyle lat na Północy i tyle lat na Południu, a potem następny facet na Południu zaczął w pewnym roku panowanie króla na Północy i panował jeszcze tyle lat . Są ze sobą w ten sposób powiązane. Problemem będzie, jeśli po prostu weźmiesz liczby takie, jakie są w tekście i spróbujesz ustalić tę synchronizację.

Teraz Thiele spędził prawdopodobnie większość swojego życia pracując nad tym problemem. Wpadł na pewne pomysły dotyczące sposobów przechowywania chronologii w świecie starożytnym, zwłaszcza w Izraelu, i niektóre z tych metodologii zmieniały się od czasu do czasu. Rzeczy takie jak: kiedy rozpoczyna się panowanie króla? Innymi słowy, założmy, że król zasiada na tronie w grudniu (według naszego kalendarza). Kiedy przypada pierwszy rok jego panowania? Czy to jest rok 1987, czy może 1988? Czy liczysz pierwszy pełny rok, czy też część poprzedniego roku zaliczasz do pierwszego roku jego panowania? Nazywa się to rokiem przystąpienia lub rokiem nieakcesyjnym. To może zrobić różnicę o rok, w zależności od tego, jak je policzyć. Inne rzeczy, takie jak

współregencje, w których jeden król panował, a następnie mianował swojego syna na rozpoczęcie swego panowania, a oni nadal rządili razem przez pewien okres czasu; nastąpiłoby nakładanie się. Powstaje zatem pytanie: kiedy liczyć koniec panowania pierwszego króla? Kiedy całkowicie zakończył swoje rządy, czy kiedy rozpoczęła się współregencja? To tylko dwa problemy. Którego kalendarza używasz w Izraelu na początek roku – Czy używasz kalendarza religijnego czy cywilnego? Są różne kalendarze. Takich czynników było wiele. Opracował szczegóły, zakładając pewne rzeczy, zasady, które w większości rozwiązują problemy synchronizacji chronologicznie (nie całkowicie, ale w przeważającej części). Ta książka to książka bardzo techniczna i bardzo obszerna. Ta na twoim arkuszu zadań to spopularyzowane podsumowanie jego ustaleń, czyli krótka książka w stosunkowo popularnym stylu. Niestety, nakład wyczerpał się kilka lat temu, a wielka szkoda, ponieważ jest to prawdziwa pomoc dla celów takiego kursu, jak ten, pozwalająca zrozumieć naturę problemu chronologii.

Myślę jednak, że w bibliotece na półce rezerwowej znajduje się co najmniej kilkanaście takich egzemplarzy. Zwróć więc uwagę na znajdujące się tam stwierdzenie: „wiele egzemplarzy w rezerwie w bibliotece, planuj z wyprzedzeniem”. Nie zostawiaj tej lektury do środy w tygodniu rozpoczynającym się 15 kwietnia. Możesz tam przyjść i odkryć, że nie możesz dostać książki. Staraj się planować z wyprzedzeniem, egzemplarzy powinno wystarczyć dla każdego.

Ale co do reszty, czytania znajdują się w Schultzu, gdzie przeczytasz Schultza, a także przeczytasz odpowiednie księgi Starego Testamentu; Jozue i sędziowie na 11 marca, a następnie także sędziowie i Samuel; to rozdziały 6 i 7 Schultza. Zatem czytając Schultza, koniecznie przeczytaj także odpowiednią część Starego Testamentu.

Zamierzałem także dzisiejszego popołudnia wyjaśnić stwierdzenie zawarte w „Studium mapy” z piątku, 11 marca. Będziesz musiał to zrobić jutro, bo nie zabrałem ze sobą wystarczającej ilości prześcieradeł. Chcę, żebyś zrobił także w tym tygodniu studium mapy. To nie jest nic skomplikowanego. Po prostu dam wam listę miast, rzek, niektórych gór i głównych lokalizacji geograficznych w Palestynie, które napotkacie, gdy tylko wejdziecie do Jozuego i Sędziów. Chciałbym, żebyście je nanieśli na mapę,

żebyście wiedzieli, gdzie są te miejsca, ale jutro dam wam tę listę. Mapa będzie zatem dostępna w piątek tego tygodnia. Na tej mapie będą również granice plemienne. Kiedy dojdiesz do drugiej części Księgi Jozuego, ziemia zostanie podzielona, a każdemu z plemion przydzielone zostaną granice. Chcę, żebyście wiedzieli, gdzie jest pokolenie Judy, Efraim, Manasses i tak dalej. Na egzaminie śródsesemestralnym będzie pytanie z mapy. Okres śródkresowy przypada na 8 kwietnia. Nie będę Cię w piątek przepytawał na mapie, istnieje możliwość zadawania pytań na temat czytania. Nie twierdzę, że tak będzie, ale jest taka możliwość. Na egzaminie śródsesemestralnym będę miał pytanie z mapy. Powiem na ekranie mapę z literami i cyframi, a ja podam wam nazwiska, a wy będziecie musieli dopasować je do liter i cyfr. Będzie to szczególnie dotyczyło obszarów plemiennych. Chciałbym, żebyście wiedzieli, gdzie są te plemiona. Dobra?

Jeszcze jedno: dodatkowy kredyt. Możesz otrzymać dodatkowe punkty za kurs, czytając jedną lub więcej z poniższych książek, Twoja ocena końcowa zostanie podniesiona o kwotę podaną po tytule, nikt nie może otrzymać więcej niż 4/10 punktu oceny dodatkowego zaliczenia. Mam tam wymienione cztery książki, w tym trzy autorstwa Waltera Kaisera. Pierwsza jest autorstwa J. Bartona Payne'a, *Teologia Starego Testamentu*, za 4/10 punktu oceny, to dość obszerna książka. To książka o teologii Starego Testamentu. Dowolna książka Kaisera za 2/10 punktu oceny, więc możesz albo przeczytać Payne'a za cztery punkty, albo przeczytać dwie książki Kaisera za cztery, albo przeczytać jedną z książek Kaisera za 2/10 punktu oceny za dodatkowe punkty. Teraz ten dodatkowy punkt jest przypisany do twojej oceny końcowej. Innymi słowy, niezależnie od tego, jaka jest Twoja średnia na koniec kwartału, zrobiłeś to i zauważasz, że aby otrzymać ten kredyt, musisz złożyć mi pisemne oświadczenie, że dokładnie przeczytałeś całą książkę. O to pytam. Jest jednak ostateczny termin, który upływa przed końcem semestru – zauważcie, że jest 29 kwietnia. Innymi słowy, nie chcę, żebyś spędził ostatni tydzień lub dwa semestry na czytaniu, próbując nadrobić zaległości w czytaniu zaliczeń. Wolałbym, żebyś poświęcał czas na swoje kursy. Ale jeśli zrobisz to do 29 kwietnia, przyznam ci uznanie. Oświadczasz mi, że przeczytałeś całą książkę i że przeczytałeś ją uważnie; po prostu nie przewracaj stron i nie przeglądaj - przeczytaj!

To system czteropunktowy. Gdybyś miał np. na koniec kwartału średnią 2,64. Jeśli zdobędą 4/10 punktu, otrzymają 3,04. Co podniosłoby ich z C+ do B. A może jest to B-. 3.04, byłoby to B, wtedy je podbiłoby. Zależy to oczywiście od tego, w którym miejscu na skali się znajdziesz, ale generalnie będzie to miało znaczenie plus lub minus. G. Życie Józefa...

4. Znaczenie tych wydarzeń w kontekście historii odkupienia Józef tymczasowo zyskuje na znaczeniu, chociaż Juda jest rodem obiecanego nasienia.

Jeśli zauważysz konspekt wykładu, z którego korzystaliśmy w zeszłym kwartale, omawialiśmy, kiedy ten kwartał dobiegł końca, „Życie Józefa”, czyli G. na stronie 4. Rozmawialiśmy o „Życiu Józefa”, czyli G. na stronie 4, i doszliśmy do 3 . pod G.: „Znaczenie tych wydarzeń w kontekście historii odkupienia”. Wspomniałem o jednej rzeczy pod tym nagłówkiem, a było nią to, że w tej części Księgi Rodzaju 37 aż do końca Józef chwilowo zyskuje na znaczeniu, chociaż Juda jest linią nasienia obietnicy. I o tym właśnie rozmawialiśmy pod koniec ostatniego tygodnia przed naszą przerwą. Dlatego chcę odebrać w tym momencie.

B. Dzieci Izraela są zjednoczone i sprowadzone do Egiptu

Byłoby to B., a następnie poniżej 3. Omawiamy „Znaczenie tych wydarzeń w kontekście historii odkupienia”. B.) „Dzieci Izraela są zjednoczeni i przyprowadzeni do Egiptu, gdzie w izolacji Goszen stają się narodem”. Dzięki Józefowi dom Jakuba zostaje przywrócony i jedność w tym domu zostaje przywrócona. Jest kilka stwierdzeń w drugiej części Księgi Rodzaju, kiedy Józef objawił się swoim braciom i oni byli świadomi, że tutaj ten człowiek, ten, którego sprzedali do Egiptu, jest teraz potężny , władcą i z pewnością może się zemścić . On tego nie robi. Jeśli spojrzysz na Księgę Rodzaju 45, werset 4. Zaraz po tym, jak ujawnił, kim jest, Józef mówi: „Podejdź do mnie”, a kiedy to zrobili, powiedział: „Jestem twoim bratem Józefem, tym, którego sprzedałeś do Egiptu. A teraz nie smućcie się, nie gniewajcie się na siebie, że mnie tu sprzedaliście. Ponieważ to dla ratowania życia Bóg posłał mnie przed wami. Już dwa lata panuje głód w tej ziemi, a przez następne pięć lat nie będzie orki i zniw. Ale Bóg posłał mnie przed wami, abym

zachował dla was resztkę na ziemi i aby ocalić wasze życie przez wielkie wybawienie. Zatem to nie ty mnie tu wysłałeś, ale Bóg.” Innymi słowy, taka postawa Józefa jest naprawdę niezwykła z ludzkiego punktu widzenia. Nie szuka zemsty, ale przyjmując taką postawę, przywraca jedność domowi Jakuba. Oczywiście stwierdzenie to zostało ogłoszone dokładnie wtedy, gdy objawił się swoim braciom. Jakub nawet jeszcze nie zszedł do Egiptu.

Jakub i rodzina przeprowadzają się do Egiptu

Oczywiście później bracia idą do domu, a Jacob schodzi. A cała jego rodzina jest w Egipcie, a Jakub umiera w Egipcie. Bracia nadal nie byli pewni, co Józef z nimi zrobi. Czy po prostu zamierza poczekać, aż Jacob umrze, i wtedy dokonać zemsty? Zatem w rozdziale 50 po śmierci Jakuba, wersecie 15, znajdujemy: „Kiedy bracia Józefa zobaczyli, że ich ojciec nie żyje, powiedzieli: «A co, jeśli Józef będzie miał do nas pretensje i odpłaci nam za wszystkie zło, które mu wyrządziliśmy? » Wysłali więc wiadomość do Józefa, mówiąc: „Twój ojciec zostawił te instrukcje przed śmiercią. Oto, co masz powiedzieć Józefowi: „Prosiłem cię, abyś przebaczył twoim braciom grzechy i zło, które popełnili w poprzednich sprawach. Teraz przebac proszę grzechy sług Boga twego ojca. Kiedy dotarło do niego ich przesłanie, Józef zapłakał. Wtedy przyszli jego bracia i rzucili się przed nim, mówiąc: «Jesteśmy twoimi niewolnikami!» oni powiedzieli. Ale Józef rzekł do nich: Nie bójcie się. Czy jestem na miejscu Boga? Zamierzaliście mnie skrzywdzić, ale Bóg zamierzył to w dobrym celu, aby teraz dokonać tego, co się dzieje – uratować wiele istnień ludzkich. Zatem nie bójcie się, zatroszczę się o was i wasze dzieci.” Zatem przy takim nastawieniu rodzina jest zjednoczona. Wydaje się, że bracia żałują za swoje przestępstwo wobec Józefa, a Józef im przebacza.

O Benjaminie, synu Racheli i Judy. Wydaje się, że zazdrość została przewyciężona w ich związku z Beniaminem, drugim synem Racheli. Pamiętajcie, że Józef był ulubieńcem swego ojca i bracia nie znosili tego. Jednak w tej sytuacji bracia bardzo martwili się o Beniamina, drugiego syna Racheli. W rodzinie Jacoba wyczuwalne jest

napięcie Leah/Rachel. Wydaje się, że w tym momencie to trwało. Ale w tej sytuacji bardzo opiekują się Benjaminem; są bardzo zaniepokojeni, gdy trzeba było sprowadzić Beniamina do Egiptu.

Pamiętacie, że Juda ofiarował się za Beniamina jako poręczenie. Wydaje się, że mówi w ten sposób w imieniu ich wszystkich. Ale w Księdze Rodzaju 43:3 właśnie wtedy wrócili z pierwszej podróży i powiedziano im: „Nie wracajcie i nie szukajcie więcej jedzenia, chyba że zabierzecie ze sobą Beniamina”. Jakub nie chciał wypuścić Beniamina, bo już stracił Józefa, a nie chciał stracić Beniamina. Czytacie więc w Księdze Rodzaju 43:3: „Rzekł do niego Juda: «Człowiek ten uroczyście nas ostrzegł: «Nie zobaczysz już mojego oblicza, jeśli twój brat nie będzie z tobą!» Jeśli pošlesz naszego brata, pójdziemy i kupimy ci żywność, ale jeśli go nie wyślesz, nie pójdziemy, ponieważ ów człowiek powiedział: „Nie zobaczysz więcej mojego oblicza, jeśli twój brat nie będzie z tobą. Następnie w wersetach 8 i 9 Juda powiedział do Izraela, swego ojca: „Poślij ze mną chłopca, a my natychmiast pojedziemy, abyśmy my, ty i nasze dzieci przeżyli i nie umarli. Ja sam zagwarantuję mu bezpieczeństwo. Możesz pociągnąć mnie do osobistej odpowiedzialności za niego. Jeśli go do ciebie nie sprowadzę i nie postawię go tutaj przed tobą, będę ponosić winę przed tobą przez całe moje życie”. Zatem Juda ofiaruje się w ten sposób jako poręczyciel za Beniamina, a jedność w domu będzie trwała. przywrócony. Można więc powiedzieć, że każdy wnosi coś od siebie. Józef coś wnosi, Juda coś wnosi, Jakub wnosi coś, aby przodkowie narodu zostali zachowani i sprowadzeni do Egiptu, gdzie wyrosną na naród.

Punkt kulminacyjny całej tej sekcji znajduje się w Księdze Rodzaju 44:18-33, myślę, że to przeczytam. Stało się to po tym, jak zabrali Beniamina i wrócili do Egiptu, zdobyli jedzenie i odeszli, a Józef kazał umieścić srebrny kielich w worku Beniamina, a ich prześladowcy odkryli, że ten srebrny kielich jest w worku Beniamina. Następnie zostaje wzięty z powrotem jako więzień. W wersecie 18 rozdziału 44 czytamy: „Juda podszedł do niego i powiedział: «Proszę, panie mój, niech twój sługa przemówi słowo do mojego pana. Nie gniewaj się na swego sługę, choć jesteś równy samemu faraonowi. Mój pan zapytał swoje sługi: «Czy masz ojca lub brata?» A my odpowiedzieliśmy: Mamy

sędziwego ojca i w jego starości urodził się mu syn. Jego brat nie żyje i pozostał tylko on z synów swojej matki, a ojciec go kocha.” Wtedy rzekłeś swoim sługom: „Przyprowadźcie go do mnie, abym mógł go zobaczyć na własne oczy”. I powiedzieliśmy mojemu panu: Chłopiec nie może opuścić ojca; jeśli go opuści, jego ojciec umrze”. Ale powiedziałaś swoim sługom: Jeśli twój najmłodszy brat nie przyjdzie z tobą, nie zobaczysz już mojego oblicza. Kiedy wróciliśmy do twojego sługi, mojego ojca, powiedzieliśmy mu, co powiedział mój pan. Wtedy nasz ojciec powiedział: „Wróć i kup trochę więcej jedzenia”. Ale powiedzieliśmy: „Nie możemy zejść na dół. Pójdziemy tylko wtedy, gdy będzie z nami nasz najmłodszy brat. Nie będziemy mogli zobaczyć twarzy tego mężczyzny, jeśli nie będzie z nami naszego najmłodszego brata”. Powiedział nam twój sługa, mój ojciec: „Wiedzie, że moja żona urodziła mi dwóch synów. Jeden z nich odszedł ode mnie i powiedziałem: „Na pewno został rozerwany na kawałki i od tamtej pory go nie widziałem. Jeśli zabierzesz mi także tego i spotka go krzywda, w nieszczęściu sprowadzisz moją siwą głowę do grobu. Zatem teraz, jeśli chłopca nie będzie z nami, kiedy wrócę do twojego sługi, mojego ojca, i jeśli mój ojciec, którego życie jest ściśle związane z życiem chłopca, zobaczy, że chłopca tam nie ma, umrze. Twoi słudzy w smutku sprowadzą do grobu siwą głowę naszego ojca. Twój sługa zapewnił mojemu ojcu bezpieczeństwo chłopca. Powiedziałem: „Jeśli ci go nie sprowadzę, całe życie będę ponosić winę przed tobą, mój ojczy!” A teraz pozwól, proszę, aby twój sługa pozostał tutaj jako niewolnik mojego pana w miejsce chłopca, a chłopiec niech wróci ze swoimi braćmi. Jak mogę wrócić do ojca, jeśli chłopca nie ma przy mnie? NIE! Nie pozwól mi widzieć nieszczęścia, które spadnie na mojego ojca”. To bardzo dramatyczny obraz, gdzie Juda przedstawia się i błaga, aby go postawić na miejscu Beniamina, aby Beniamin tam nie był trzymany.

Alter w podejściu do narracji Josepha

Wydaje mi się, że na początku kursu wspominałem w tej książce *Sztukę narracji biblijnej* Roberta Altera. Alter jest jednym z zwolenników tego nowego, tzw. literackiego podejścia do analizy narracji Starego Testamentu. Niektóre aspekty tej książki są dobre,

inne złe. Ale w związku z tym fragmentem poczynił kilka interesujących uwag, które pomyślałem, że ci przeczytam. Mówi: „W świetle wszystkiego, co widzieliśmy, jeśli chodzi o historię Józefa...” – jest to na stronie 174 książki Altera *The Art of Biblical Narrative*: „W świetle wszystkiego, co widzieliśmy, o historii Józefa i jego braci powinno być jasne, że to niezwykle przemówienie stanowi punkt po punkcie zniweczenie, moralnie i psychologicznie, wcześniejszego naruszenia przez brata więzi ojcowskich i synowskich. Podstawowym biblijnym poglądem na temat zarówno relacji międzyludzkich, jak i relacji między Bogiem a człowiekiem jest to, że miłość jest nieprzewidywalna, arbitralna, czasami może pozornie niesprawiedliwa, a Juda teraz zaczyna akceptować ten fakt ze wszystkimi jego konsekwencjami. Jego ojciec, wyraźnie oznajmia Józefowi, wyróżnił Beniamina szczególną miłością, tak jak wcześniej wyróżniał drugiego syna Racheli. Jest to bolesna rzeczywistość faworyzowania, z którą Juda, w przeciwieństwie do wcześniejszej zazdrości o Józefa, zostaje tutaj pojednana. Z synowskiego obowiązku, a bardziej z synowskiej miłości. Motywacją całej jego przemowy jest najgłębsza empatia dla ojca i prawdziwe zrozumienie, co to znaczy, że życie starego człowieka jest powiązane z życiem jego chłopca. Potrafi nawet zmusić się do zacytowania ze współczuciem wersetu 27, typowo ekstrawaganckiego stwierdzenia Jakuba, że jego żona urodziła mu dwóch synów. [Teraz zobaczcie: „Wiesz, moja żona urodziła mi dwóch synów”. Jakub mówi.] Jak gdyby Lea nie była także jego żoną, a pozostałych dziesięciu nie było także jego synami! Dwadzieścia dwa lata wcześniej Juda zaplanował sprzedaż Józefa w niewolę, teraz jest gotowy ofiarować siebie jako niewolnik, aby drugi syn Racheli mógł zostać uwolniony. Dwadzieścia dwa lata wcześniej stał ze swoimi braćmi i w milczeniu patrzył, jak zakrwawiona tunika, którą przynieśli Jakubowi, wprawiła jego ojca w otchłań udręki. Teraz jest gotowy zrobić wszystko, aby nie musieć więcej patrzeć na cierpienie ojca. Zatem następuje odwrócenie wcześniejszej sytuacji.”

Zatem myślę, że jeśli chodzi o odkupicielską perspektywę historyczną w ruchu tych narracji, to widzimy, że dzieci Izraela są zjednoczone, zabrane do Egiptu, gdzie w izolacji Goszen tak naprawdę nie wiemy, ponieważ o ile wiem, jak długo Józef

przebywał w Egipcie, zanim Jakub zszedł do Egiptu. Wiemy, że było siedem lat głodu, siedem lat chudych i siedem lat tłustych. Można powiedzieć, że gdy zaczął się głód, trwało to 14 lat, ale nie wiemy, jak długo przebywał w więzieniu. W więzieniu spędził kilka lat. Jak długo tam przebywał, zanim poszedł do więzienia? Nie wiemy dokładnie. Czy jest napisane, że miał 17 lat, kiedy tam poszedł? Wydaje mi się, że około 20 lat to rozsądna ocena, zanim Jakub zejdzie do Egiptu, aby ponownie połączyć się z Józefem.

4. Kiedy Józef wszedł do Egiptu? Faraon Bezimienny

No dobrze, punkt 4 brzmi: „Kiedy Józef wszedł do Egiptu?” To oczywiście wiąże się z kwestią tego, czemu przyjrzymy się wkrótce i jest to data Exodusu, ale w tym momencie jest to pytanie samo w sobie. Kiedy czytasz w rozdziale 39, wersecie 1: „Józef został wzięty do Egiptu. Kupił go Potifar Egipcjanin, który był jednym z urzędników faraona, dowódcą straży przybocznej, od Izmaelitów, którzy go tam zabrali”. Problem w tym, że nie podaje nam imienia faraona. Widzicie, w Księdze Rodzaju 39:1 jest po prostu napisane: „Potifar, Egipcjanin, który był jednym z urzędników faraona”. Jest to charakterystyczne nie tylko dla Księgi Rodzaju tutaj, ale także dla wczesnych rozdziałów Księgi Wyjścia. To wtedy mówi się o egipskim władcy, określa się go po prostu tytułem „faraon” i nie podaje się żadnego imienia. Między innymi z tego powodu bardzo trudno jest powiązać to bezpośrednio z historią Egiptu, która wówczas dałaby nam konkretną datę. Kim był faraon?

Datowanie przybycia Abrahama i Józefa do Egiptu

Cóż, naprawdę nie wiemy. Jeśli pracujemy nad biblijną datą chronologiczną, sprawa staje się nieco skomplikowana, ale tak naprawdę omówiliśmy większość z tego w związku z naszą dyskusją dotyczącą patriarchów. Pamiętajcie, że powiedzieliśmy, że datowanie patriarchów opiera się na dwóch zmiennych. A te dwie zmienne to data Exodusu i Exodusu 12:40, czy weźmiesz tekst masorecki, czy tekst Septuaginty, co oznacza, że Izrael był w Egipcie 430 lat, czy 215 lat w Egipcie? Jednak podsumowanie materiałów patriarchalnych zależy od 1.) daty wyjścia z Egiptu wynoszącej 1446 lub 1290 p.n.e. oraz 2.) tego, czy w Księdze Wyjścia 12:40 stosuje się tekst masorecki czy

Septuagintę. Czy Abraham wszedł do Kannan 430 lat przed Wyjściem, czy 645 lat przed Wyjściem? W przypadku okresu patriarchalnego możliwe są wcześniejsze daty Wyjścia i tekst masorecki, a następnie rok 2091 p.n.e. w przypadku narodzin Abrahama lub późne daty Wyjścia i tekst masorecki 1935 r. p.n.e. oznaczające narodziny Abrahama. Jeśli weźmie się pod uwagę te liczby, lata 2091 i 1935, które moim zdaniem są dwiema najbardziej prawdopodobnymi liczbami, to zakłada się tekst masorecki z Księgi Wyjścia 12:40, a to zakłada wcześniejszą lub późną datę Exodusu.

Zatem, jeśli weźmiemy pod uwagę liczbę z 2091 r. p.n.e. lub 1290 r. p.n.e., wówczas będziemy działać w ten sposób. Kiedy Józef wszedł do Egiptu? Jeśli przyjąć datę 2091 p.n.e., co oznaczałoby, że rok 2166 p.n.e. jest datą narodzin Abrahama. Dzieje się tak dlatego, że Abraham miał 75 lat, kiedy zstąpił do Kanaanu. Następnie uwzględnij 160 lat, kiedy Jakub urodził się po Abrahamie. Przyjrzelśmy się temu wcześniej. Musisz prześledzić wiek Abrahama, Izaaka i Jakuba, co możesz zrobić. Dowiadujesz się, że Jakub urodził się 160 lat po Abrahamie. Jakub miał 130 lat, kiedy zszedł do Egiptu. Znajdujemy to w Księdze Rodzaju 47:9. Gdzie czytacie: „Jakub mówi do faraona: «Lata mojej pielgrzymki to 130. Moje lata były nieliczne i trudne...»” i tak dalej. Jeśli założymy, że Józef przebywał w Egipcie już od około 20 lat, więc odejmiemy od tego 20, otrzymamy liczbę 270, gdy odejmiemy 270 od 2166 rpne, otrzymamy, że 1896 pne będzie rokiem przybycia Józefa w Egipcie. Zatem, biorąc pod uwagę nieznany okres pobytu Józefa w Egipcie, może to być plus lub minus kilka lat. Ale około 1896 r. p.n.e., na podstawie wczesnej daty Exodusu, ponieważ liczba ta zakłada wcześniejszą datę rozpoczęcia Exodusu.

Jeśli przyjmujemy późną datę Exodusu i weźmiemy pod uwagę dane z 1935 r. p.n.e., wówczas zrobimy to samo. Bierzesz 160, 130 minus 20, to jest 270; i odejmiemy 270 od roku 2010 p.n.e., otrzymamy rok 1740 p.n.e. jako rok przybycia Józefa do Egiptu. To są właściwie dwie możliwości pracy z biblijnymi danymi dotyczącymi długości życia patriarchów.

Data przybycia Józefa do Egiptu i przybycia Hyksosów

W porządku, jakie są implikacje tych dwóch dat? 1896 p.n.e. czy 1740 p.n.e.? Jeśli weźmiemy wczesną datę, rok 1896, to umiejscowimy Józefa w okresie XII dynastii egipskiej, która była rodzimą dynastią egipską. XII dynastia panowała od 1991 do 1786 p.n.e. Jeśli jednak przyjąć późniejszą datę 1740 p.n.e., oznaczałoby to, że Józef żył w czasach Hyksosów. Widzisz, dlatego jest pewne zainteresowanie tym pytaniem. Hyksosi byli obcymi władcami, którzy przybyli i przejęli kontrolę nad Egiptem na pewien czas. Ogólnie datowane na około 1750–1570 p.n.e., chociaż dokładne daty okresu Hyksosów są nieco niejasne ze względu na brak wiarygodnych danych historycznych. Ale generalnie umiejscowiono je pomiędzy 1750 a 1570 rokiem p.n.e. Zatem widać, że rok 1740 p.n.e. przypada wkrótce po dojściu Hyksosów do władzy. Jeśli ta data jest poprawna.

Pomysł, że Izrael, a raczej Jakub i jego rodzina, Józef, przybyli do Egiptu w czasach Hyksosów, jest bardzo starym pomysłem. Józef Flawiusz mówi, że Egiptem rządziła dynastia Hyksosów, kiedy Józef został premierem na dworze faraona. Można to znaleźć u Józefa Flawiusza, ale nie jest to bardzo dobry autorytet, ponieważ w tym samym kontekście, w którym Józef Flawiusz mówi, że następnie utożsamia Hyksosów z Izraelitami. Uważa on, że wypędzenie Hyksosów należy utożsamiać z Exodusem. Z pewnością nie jest to dokładne z historycznego punktu widzenia. Jednak to, czym Józef Flawiusz jest zainteresowany, gdy mówi o przybyciu Józefa do Egiptu w czasach Hyksosów, to ustalenie starożytności Żydów, i używa tego rodzaju argumentu historycznego.

To, co wiemy o Hyksosach, to niewiele. Byli to azjatyccy najeźdźcy, którzy doszli do władzy około 1750 roku p.n.e., chociaż dokładny czas nie jest jasny, ale około 1750 roku p.n.e. Rządzili przez kilka stuleci. Egipski historyk Manethon, czytamy o nim w Finegan, był historykiem żyjącym około 250 roku p.n.e. Wyjaśnia znaczenie imienia „Hyksosi” jako „królowie-pasterze”. Prawdopodobnie słyszałeś to już wcześniej; Hyksosi byli „królami-pasterzami”. Manethon uważał, że samo słowo „Hyksos” oznacza „król-pasterz”. Jednak etymologia terminu „Hyksos” jest przedmiotem wielu dyskusji. Większość dzisiejszych uczonych nie jest gotowa zaakceptować wyjaśnienia Manethona

na temat znaczenia terminu „król-pasterz”. Większość współczesnych uczonych uważa, że termin ten oznacza „obcych władców” lub „władców obcych krajów”. Ale w każdym razie mieliście tych Hyksosów, którzy rządili w Egipcie w tym konkretnym okresie. Zawsze było kwestią interesującą, czy Józef doszedł do władzy w początkach rządów Hyksosów, czy też doszedł do władzy wcześniej, za panowania rodzimej dynastii egipskiej. Jeśli weźmiesz wcześniejszą datę Exodusu, wybierzesz datę poprzedzającą Hyksosów.

Dolny Egipt leży w obszarze delty. Górny Egipt to górny region Nilu, który na mapie jest położony w dół; to jest odwrócone. Wiadomo, że Hyksosi mieli swoje centrum, swoją stolicę, w regionie delty. Więc znowu to pasuje. To jeden z argumentów, który polega na skojarzeniu Józefa z Hyksosami, ponieważ Hyksosi skupiali się tam, w delcie. Wielcy władcy egipscy mieli swoje stolice dalej na południe.

Argumenty za przyjściem Józefa podczas panowania Hyksosów w Egipcie

To, czy Józef przybył z Hyksosami, czy przed Hyksosami, ma oczywiście pewien wpływ na wydarzenia związane z Exodusem i uciskiem, który był z nim związany. To kwestia dyskusyjna. Rodzaj argumentów używanych na poparcie tego czy innego stanowiska, poza materiałem chronologicznym, nie jest decydujący. Myślę, że nie da się tego naprawdę rozstrzygnąć. Pozwólcie, że przedstawię wam pewne pojęcie o rodzajach argumentów.

Zwolennicy dojścia Józefa do władzy za rządów Hyksosów, a byłoby to spóźnione, podają kilka z następujących argumentów: w Księdze Rodzaju 47:17 znajduje się wzmianka o koniach. Czytacie tam: „Przyprowadzili swój bydło do Józefa, a on dał im żywność w zamian za ich konie, owce, kozy, bydło i osły”. Powszechnie uważa się, że Hyksosi jako pierwsi sprowadzili konie do Egiptu – że przed Hyksosami w Egipcie nie było koni. Zatem argument jest taki; konie są tu wspomniane, musiało to mieć miejsce w czasach Hyksosów.

Innym argumentem jest Księga Wyjścia 1:8, a argument ten działa w obie strony, jak zobaczysz później. W Księdze Wyjścia 1:8 czytamy: „Wtedy w Egipcie objął władzę

nowy król, który nie wiedział o Józefie. „Spójrzcie” – powiedział do swego ludu – „Izraelici stali się dla nas o wiele za liczni” i tak dalej. „Nowy król, który nie znał Józefa”. Mówi się, że stwierdzenie to najlepiej można wytłumaczyć słowami rdzennego egipskiego władcy, który doszedł do władzy po wypędzeniu Hyksosów. W związku z tym mówi się, że może to wyjaśniać milczenie źródeł egipskich na temat Józefa i jego dzieła, kiedy osiągnął on tak duże znaczenie w Egipcie. Nie ma o tym śladu w żadnych egipskich dokumentach. Zakłada się zatem, że doszedł do władzy pod rządami Hyksosów, a kiedy rdzenni Egipcjanie powrócili, po prostu wymazali historię okresu Hyksosów. O okresie Hyksosów nie wiemy prawie nic, gdyż Egipcjanie zniszczyli wszelkie jego ślady.

Trzecia linia argumentacji jest tym, o czym wspomniałem minutę temu; Wydaje się, że faraon za czasów Józefa miał swoją rezydencję w rejonie delty Nilu, w pobliżu ziemi Goszen. I tam osiedlił się Józef ze swoją rodziną – ojcem i braćmi. Hyksosi mieli swoją stolicę i sprawowali władzę z obszaru delty. To jest więc linia argumentacji.

Po czwarte, mówi się, że bardziej prawdopodobne jest, że pod rządami Hyksosów Semita taki jak Józef będzie mógł osiągnąć tak wysoką pozycję, jak on. Inaczej mówiąc, był obcokrajowcem, nie Egipcjaninem. Byłoby bardziej prawdopodobne, że ktoś taki jak Józef awansował na tak prominentne stanowisko, gdy w Egipcie panowali obce rządy, niż gdy panowali rdzenni Egipcjanie.

Następnie w Księdze Rodzaju 39:1, gdzie czytamy: „Józef został zabrany do Egiptu przez Potyfara, Egipcjanina, który był jednym z urzędników faraona, odkupił go dowódca straży od Izmaelitów, którzy go tam zabrali”. Jest tam napisane: „Potifar, Egipcjanin”. Należy podkreślić, że to określenie lub określenie Potyfara jako Egipcjanina jest zrozumiałe jedynie w okresie Hyksosów, kiedy sam faraon nie pochodził z egipskiego rodu. Innymi słowy, dlaczego dodałbyś kwalifikator „Egipcjanin”? Wygląda na to, że to wyjątek. Czym innym miałby być? Jest w Egipcie! Można by się spodziewać, że powie po prostu „Potifar”. Ale jeśli dzieje się to w okresie Hyksosów, widać tu coś wyjątkowego. Oto Potifar, który tak naprawdę jest Egipcjaninem. Z pewnością nie jest to w żadnym wypadku argument rozstrzygający. Zatem żaden z tych argumentów, mimo że

są wiarygodne, nie jest tak naprawdę rozstrzygający. Nie zmuszają do wniosku, że musiał tam być w czasach Hyksosów.

Widzę, że mój czas dobiegł końca, więc spójrzmy na te argumenty w inny sposób, dotyczący przybycia Józefa do Egiptu przed Hyksosami w następnej godzinie.

Przepisane przez Dawn Cianci
Szorstki pod redakcją Teda Hildebrandta
Ostateczna edycja: Maria Constantine
Opowiedziana ponownie przez Teda Hildebrandta